

COLLECCIO
f a l e i a

EXPERIÈNCIES DE PEDAGOGIA SOCIAL

40

Centre d'acolliment per a Africans

**SANT
P A U**

Amb la col·lecció d'opuscles TALEIA la Fundació Serveis de Cultura Popular pretén fer conèixer les nombroses i variades experiències de pedagogia social que es realitzen al nostre país, sovint poc conegudes i reconegudes.

No és en va que la col·lecció porta el nom de TALEIA: per crear-les i dur-les a la pràctica calen grans dosis d'imaginació, de constància i de solidaritat.

Esperem que la seva publicació fomenti l'intercanvi i impulsi noves iniciatives ●

Colors:

- lila:** Educació especialitzada
- rosa:** Animació socio-cultural
- verd:** Educació ambiental
- marró:** Formació d'adults
- blau:** Educació en el temps lliure

CENTRE D'ACOLLIMENT PER A AFRICANS

COL·LECCIÓ
t a l e i a

**EXPERIÈNCIES
DE PEDAGOGIA
SOCIAL - 40**

**Text redactat per Ignasi Marquès
a petició de la Fundació Serveis de Cultura Popular.**

**© Fundació Serveis de Cultura Popular
Impressió: El Tinter SCCL
Tel. 357 00 50
La Plana, 8
08032 Barcelona
D.L.: B.36.181-1994
ISBN: 84-8000-069-4**

C E N T R E
D'ACOLLIMENT
PER A AFRICANS

Fundació Serveis de Cultura Popular
1994

La història del Centre d'Acolliment i el seu context

el conreu del taronger i de la vinya, llavors estès a tota la Costa de Llevant.

Ja en el nostre segle, la immigració ha arribat sempre del sud: primer de Múrcia —els anys vint i trenta— i, més endavant —sobretot els seixanta—, d'Andalusia i Extremadura. L'estadística de la població revela un creixement demogràfic degut majoritàriament a la immigració:

ANYS	HABITANTS
1990	19.704
1930	28.034
1940	29.920
1950	31.642
1960	41.128
1970	73.129
1980	100.099
1990	101.882

Mataró, una ciutat receptora d'immigrants

Mataró és la capital de la comarca del Maresme, una ciutat, a 30 km de Barcelona, que escassament sobrepassa la xifra de 100.000 habitants.

Des de sempre, Mataró ha estat destí de grups d'immigrants. Si en el segle XVII la ciutat es va recuperar de la devastació causada per la pesta, fou gràcies a la immigració provinent del nord, de terres occitanes: van venir a treballar en

En els darrers temps, però, ha arribat gent del Magrib i també, posteriorment, de l'Àfrica negra: del Senegal, de Gàmbia, de Guinea Bissau... En aquest sentit, es pot remarcar que, segons el cens municipal de 1975, un 1,3% d'immigrants eren ja estrangers, sobretot magribins.

Efectivament, d'ençà de la segona meitat dels anys setanta, quan comença a minvar la immigració d'altres zones de l'Estat, arriben les primeres onades immigratòries d'africans a Mataró. Tot i la impossibilitat de donar xifres exactes, pensem que actualment hi ha uns 4.000 africans a la ciutat, entre magribins i negroafricans.

Les causes de l'emigració africana

Ningú no emigra per gust, sinó per necessitat: de millorar el seu nivell de vida —els anomenats immigrants econòmics— o de garantir una llibertat de la qual no poden fruir en el seu país d'origen —immigrants polítics—. Escapar de la pobresa o de la inseguretat és el principal motiu de l'emigració. Si a l'Estat espanyol són pobres un 20% dels ciutadans, en els països anomenats de Tercer Món en són el 80%. La greu situació de subdesenvolupament de determinades regions del planeta, en especial del continent africà, té com a causa la llarga i dura explotació europea durant l'època colonial i les difícils i incertes condicions del procés de descolonització.

D'altra banda, les expectatives de vida de la població d'aquests països són ben contrastants amb les de l'Europa occidental: el marroquí té una mitjana d'esperança de vida de 57 anys, el senegalès de 47 i el guineà de 38, mentre que en el nostre país és de 74 anys. Alhora, les altes taxes de natalitat dels països pobres obliguen les generacions joves a buscar feina fora de la seva terra, en els països rics, en els quals —degut a la baixa natalitat— comença a escassejar la mà d'obra, sobretot en les feines més dures i de baixa qualificació laboral, que comporten salaris de subsistència.

Els sectors de treball que atreuen més immigració

A Mataró, el sector econòmic predominant és el secundari (51%), sobretot la indústria tèxtil i la construcció. El sector agrari es concreta en la floricultura, l'horticultura i el cultiu de la maduixa. Si el primer requereix molta mà d'obra no qualificada (peonatge en la construcció i molts treballadors en l'economia submergida en el tèxtil), el sector agrari, sobretot per la duresa del treball, no ve gens de gust al treballador nadiu. Això fa que tants africans s'hagin instal·lat a Mataró en els darrers quinze anys, requerits com a mà d'obra barata en aquest sector i, més recentment, en l'economia submergida del tèxtil.

La parròquia de Sant Simó i Sant Pau

La parròquia de Sant Simó i Sant Pau està situada a la zona nord de Mataró, fent partió amb el terme de la veïna població de Llavaneres.

Entre ambdues poblacions hi ha el veïnat de Mata, una rica zona d'horta on, a més de fruiters i hortalisses, es cultiven maduixes i flors. Aquests conreus requereixen molta mà d'obra no qualificada, una feina que, per la seva duresa, la gent del lloc no vol fer: són els immigrants estrangers els que la fan.

El terme parroquial comprèn les barriades de l'Havana —on hi ha l'antiga ermita de Sant Simó, que atén la població majoritàriament catalana que habita en les degradades cases dels últims pescadors— i la del Palau. Aquesta barriada fou construïda durant els anys seixanta, i està formada per blocs de pisos de baixa qualitat que van ser destinats a l'allau continuada d'immigrants que, durant aquella època, arribaven del sud d'Espanya. Molts d'aquells pisos són avui llogats pels nous immigrants que tenen la sort de trobar-ne per llogar. Com també moltes màquines de les petites fàbriques i tallers tèxtils són menades pels nous immigrants, els quals se sumen així a l'economia submergida del sector tèxtil.

El Centre d'Acolliment per a Africans Sant Pau

L'any 1983, a l'equip parroquial de Càritas de Sant Pau ens vam plantejar què podíem fer en favor dels africans que vivien a la zona. Mai no se'ns acostaven per demanar res, però era palesa la marginació en què vivien. Ens preguntàvem què podíem fer pels «negres del Maresme», dels quals els mitjans de comunicació tant començaven a parlar.

Per començar, vam posar-nos en contacte amb Mercè Anglada, que de feia anys tractava amb africans pel fet que en la seva masia n'hi treballaven alguns; i amb un amic gambià, Sheriffo Jarju,

establert al barri i sempre disposat a ajudar els seus companys africans. Vam calcular que eren una setantena els que vivien dins el terme parroquial, i que s'estatjaven en deu pisos.

En preguntar-los què necessitaven, sorgí d'ells mateixos la demanda de classes per aprendre els idiomes del país. Els vam convidar a assistir gratuïtament a classes als locals de l'església de Sant Pau. En un principi mostraren una certa resistència a freqüentar una església, ja que —com ens van explicar més endavant— tenien por que no respectéssim la seva religió musulmana i pretenguéssim convertir-los al cristianisme.

En un mes vam reunir un grupet de vuit joves: Iaia, Mulai, Fulo... Vam començar a ensenyar-los castellà i català elemental, en dies alterns, als vespres, de 8 a 10, quan tornaven de treballar. Ells van ser la millor propaganda, ja que, ben aviat, van aplegar més africans de Mataró i d'altres poblacions veïnes, de Llanerçes, d'Arenys, de Cabrera... Al cap d'un any ja eren una trentena.

A causa del seu nombre creixent i amb la intenció de millorar el servei, vam passar a fer classes diàries i vam organitzar els alumnes en diferents grups-classe segons els seus coneixements. I cal dir que, tot i l'augment d'alumnat i de la seva organització en grups, mai no han mancat monitors voluntaris per atendre'ls desinteressadament.

Els estrangers que freqüentaven l'escola eren majoritàriament gambians i senegalesos; en menor nombre, també de Mali, de Guinea Bissau i de Guinea Conakry. Quasi tots eren homes, joves de 18 a 30 anys, molts d'ells analfabets, amb els quals es va haver de començar de zero. Es van interessar de seguida en aprendre el castellà i el català i aritmètica elemental; i també el francès o l'anglès —segons la seva procedència d'àrees francòfones o anglòfones—, considerant que els podria ser útil de conèixer l'idioma oficial del seu país de procedència per si un dia hi retornaven i obrien algún negoci a la capital.

L'any 1985 vam iniciar un projecte d'acollida de dones africanes, mullers dels africans que ja assistien a l'escola. Noies de 20 anys, de Gàmbia o de Mali, amb un alt índex de fertilitat, que aviat ens van portar a habilitar un jardí d'infància per a la seva fillada.

L'any 1989, el Centre d'Acolliment per a Africans Sant Pau va organitzar una campanya de recollida de signatures en favor d'uns alumnes detinguts que anaven a ser expulsats del país. Aquesta campanya de solidaritat va donar publicitat al Centre d'Acolliment i això va fer que, aconsellats per la Creu Roja, jove de Barcelona amb la condició de

refugiats polítics es traslladessin a viure a Mataró. Aquí trobarien una escola que impartia classes gratuïtament, habitatges a més baixos lloguers i un acolliment més favorable, alhora que s'allunyaven del perill de caure en la delinqüència que comporta el fet de viure en els baixos fons. Molts d'ells eren batxillers de Ghana, Sierra Leona, Libèria, Togo i Sudàfrica. Aquell mateix any van començar a freqüentar el nostre Centre, també, marroquins de totes les edats, que ben aviat es van integrar al conjunt sense problemes de cap mena.

L'any 1990, van acudir al Centre d'Acolliment per beneficiar-se dels seus serveis tres famílies de xinesos que regenten un restaurant al barri. També ciutadans de l'antiga Iugoslàvia, emigrants de Croàcia, vénen al nostre Centre. Tot i no ser africans, per la seva condició d'estrangers també hi troben acolliment.

Per a qualsevol contacte o col.laboració, aquesta és la nostra adreça:

CENTRE D'ACOLLIMENT PER A AFRICANS SANT PAU
C/ Madern i Clariana, 8
Tel. (93) 790 13 29
08304 MATARÓ (Maresme).

La tasca del Centre d'Acolliment

Serveis que ofereix i actuacions que realitza

Des de les primeres classes per a homes, la mateixa dinàmica interna i l'atenció sensible a la realitat que se'ns anava manifestant ha conduït el Centre d'Acolliment a oferir nous serveis i a proposar noves activitats. En l'actualitat, la tasca que desenvolupa el Centre Sant Pau són aquestes:

Alfabetització i classes de perfeccionament per a homes estrangers

De dilluns a dijous de 8 a 10 del ves-

pre, després d'una llarga i dura jornada laboral, un grup nombrós de joves assisteix a classes de llengua i d'aritmètica, que s'imparteixen en quatre nivells diferents: alfabetització, elemental, perfeccionament i batxillers.

Es procura que les classes siguin com més agradables millor, utilitzant mitjans àudio-visuals —diapositives, vídeo—, a fi d'ajudar-los a vèncer la sòn i el tedi. Cal dir que, essent molts dels assistents treballadors temporers al camp, la seva assistència ve molt condicionada pel cicle agrícola.

Alfabetització i costura per a joves estrangeres

Cada dia laborable de 4 a 6 de la tarda; moltes dones vénen al Centre amb la seva mainada, mentre llurs marits són a treballar. N'hi assisteixen unes vint. Es va començar ensenyant-los labors, costura a mà i a màquina, activitats en les quals es mostraven molt interessades. Després els seus marits ens van demanar que els impartíssim també classes d'alfabetització, cosa que ara elles comencen a valorar. També tenen oportunitat d'aprendre el maneig de la màquina industrial overlock, destresa que els permet d'introduir-se fàcilment en la indústria tèxtil de Mataró, on es poden guanyar un sou.

En coordinació amb els Serveis Socials de l'Ajuntament de Mataró, s'imparteixen cursos de pediatria, lactància i primera alimentació. Al Centre s'ha mun-

tat una cuina, a fi d'ensenyar les formes d'alimentació i l'ús adequat dels productes alimentaris del país. Igualment, s'assegura la visita a les parteres a la clínica de maternitat, a les quals es dona una panereta per als respectius nadons, que ben aviat acostumen a ser duts al Centre d'Acolliment.

Jardí d'infància

Mentre les mares estudien en el Centre, la seva mainada és atesa per joves voluntàries, en la seva majoria de la Creu Roja. Se'ls ha condicionat un espai i, quan el clima ho permet, frueixen del sol al pati tancat de l'església de Sant Pau.

Reforç escolar per a infants estrangers

Quan els nens i nenes arriben a l'edat escolar, es procura que siguin matriculats en escoles públiques de la ciutat. Després de la jornada escolar, de 2/4 de 6 a 2/4 de 7, vénen al Centre per fer els deures i per rebre un suport, si els cal, amb l'intent de cobrir els dèficits que poden provenir de les seves condicions familiars. Durant aquesta hora, els infants estrangers estan barrejats amb altres nens i nenes del barri de la seva mateixa edat que, per altres o semblants motius, necessiten també aquest reforç. Així es contribueix, alhora, a la integració d'uns i altres. Igualment, se'ls convida a assistir a colònies d'estiu i a sortides i excursions que organitza durant l'any la parròquia,

al Zoo, a Montserrat, a veure els «Pastorets» per Nadal...

Assistència mèdica

S'està atent a la bona salut dels menuts i dels grans. En coordinació amb l'Hospital de Sant Jaume i Santa Magdalena de Mataró, es dona als adults informació per prevenir possibles malalties, per regular la natalitat, etc. Se'ls acompanya al metge quan és necessari, i es visita aquells que estan hospitalitzats.

Aquests són els programes duts a terme:

- Salut materno-infantil.
- Prevenició de malalties de transmissió sexual (M.T.S.).
- Prevenició d'altres malalties contagioses (tuberculosi, hepatitis, brucel·losi, etc.).
- Informació dietètica correcta, a fi de corregir malalties gastroduodenals i intestinals.
- Informació sobre la manera d'utilitzar els medicaments, sovint emprats incorrectament.

Orientació jurídica

Assistents socials de la Comissió Diocesana d'Emigració de Barcelona acuden al Centre per tramitar documents i orientar els estrangers en els passos a seguir per regularitzar la seva situació legal. Va ser en els anys 1986 a 1988 quan més es va treballar en aquest aspecte, un cop aprovada la Llei d'Estran-

geria. Es va actuar, llavors, sobretot, en l'obtenció de permisos de residència, a fi que poguessin treballar «amb pappers», una tasca àrdua i gairebé ineficax, donat l'escàs interès de l'Administració competent per resoldre els casos. Podem dir que només un 5 % dels que ho van intentar van obtenir resposta afirmativa; la immensa majoria, l'única resposta que reberen fou el «silenci administratiu».

Atenció religiosa

La majoria de les persones que assisteixen al Centre són de religió musulmana. Per això, el Centre acull els seus imams o líders religiosos a fi que aquests els atenguin, sobretot durant la celebració del Ramadà. Vinguts de París, aquests imams són allotjats a l'ermita de Sant Simó, a l'esplanada de la qual dirigeixen les pregàries. Als locals de Centre es fan les concentracions d'oració quan la mesquita local —de poca capacitat— els resulta insuficient. S'hi han celebrat, al llarg de l'any, bateigs, casaments, exèquies... ritus que sovint apleguen concentracions de fins a cinc-cents persones, que no cabrien en un altre lloc.

El dia de Nadal es convida a un dinar festiu tothom que no té amb ells la seva família. Copsen als carrers un ambient de festa i, tot i no ser cristians, senten la mancança i la necessitat d'un caliu familiar: els cristians que freqüenten l'església de Sant Pau els porten torrons i neules per obsequiar-los, amb la bona

voluntat d'ajudar-los a suportar la seva soledat.

El grup de «manjags» —catòlics procedents de Guinea Bissau, d'influència portuguesa— s'integren, fora de l'horari escolar del Centre d'Acolliment, a la comunitat cristiana de Sant Pau —catequesi, culte, pelegrinacions...—. Va tenir ressonància el baptisme de dos d'ells, adults, en la Vetlla Pasqual de 1990: havien fet dos anys de cateumenat.

També entre els refugiats polítics n'hi ha de cristians, els quals, tot i ser de procedència protestant —anglicans, presbiterians i baptistes—, s'incorporen a la comunitat catòlica de Sant Pau.

Activitat cultural

Amb la col·laboració de l'associació cultural Jama-Kafo. «Jama-Kafo», en llengua mandinga, significa «Associació del Poble»; va ser fundada l'any 1983 per un grup d'africans de Mataró per tal d'ajudar-se entre ells a mantenir vives les seves tradicions i donar-les a conèixer al poble que els acull, amb el qual desitgen viure en pau i compartir la cultura i els valors.

Des del seu origen, Jama-Kafo està molt relacionada amb el Centre d'Acolliment, on disposen d'un despatx que utilitzen en exclusiva per a la seva organització; també tenen a la seva disposició, gratuïtament, d'altres sales grans del Centre, per tal de celebrar les

assemblees reglamentàries, reunions diverses, i tota mena d'activitats culturals —com concerts, de kora i d'altres instruments de música africana— i de festes i celebracions, de les quals destaquen les de caràcter nacional, en què cada grup ètnic commemora la independència de la seva nació. També se'n celebren de caire tribal, quan mandingues, saraholés, fules, ioles, manyacos, bàmbares i d'altres es reuneixen en un context familiar.

En el Centre es va iniciar un grup de teatre, que ha representat, fins i tot en sales comercials de Barcelona, obres com *Els negres* de Jean Genet. Un dels artistes, Mulie Jarju, és un dels nostres primers alumnes i fou elegit per protagonitzar la pel·lícula *Les cartes d'Alou*, dirigida per Montxo Armendáriz, que va guanyar la «Concha de Oro» en el 38è Festival Internacional de Cinema de Sant Sebastià.

També s'ha format un equip de futbol —l'*Àfrica*—, el qual ha demostrat una notable qualitat de joc i és temut arreu de la comarca, ja abans que la selecció de futbol de Camerun causés sensació en els mundials d'Itàlia 90. No obstant, no es pot federar per qüestió de papers, una altra incongruència més: amb tot i això, el davanter centre del primer equip del Mataró ja és africà.

Periòdicament s'organitzen excursions, per afavorir la convivència entre l'equip de voluntariat i l'alumnat estranger, i també perquè aquests coneguin el paisatge i els costums del país on viuen.

També s'organitzen festes i celebracions diverses. D'entre elles, la premsa va donar publicitat a l'homenatge que es va celebrar en el Centre a Nelson Mandela poc després del seu alliberament, el 18 de febrer de 1990.

També cal fer constar que, el 12 de desembre de 1989, Jama-Kafo va rebre de l'Ajuntament de Barcelona el 3r Premi a la Solidaritat, atorgat per l'Institut de Drets Humans de Catalunya com a reconeixement «al seu treball en favor dels drets dels africans a Catalunya i a l'intent continuat d'unes millors relacions entre els ciutadans catalans i els africans». Tots els membres del Centre, naturalment, es van unir amb gran satisfacció a l'efemèride.

Tant Jama-Kafo com el Centre d'Acolliment van ser convocats a la manifestació que, d'arreu de l'Estat, va acudir a Madrid el 18 de novembre de 1990 en solidaritat amb els immigrants i refugiats. De Mataró van sortir quatre autocars: les 220 persones que hi vam anar ens vam barrejar amb la multitud dels 8.000 participants.

La col·laboració del voluntariat

Des d'un bon començament, per tal de no haver de demanar una sola pesseta als que acudien al Centre, ens vam plantejar de portar a terme aquesta obra amb l'ajut de voluntariat. Així, des de l'inici de les activitats, hi han col·labo-

rat com a mestres i monitors persones d'un i altre sexe i de totes les edats, laiques i religioses —monges concepcionistes, franciscanes, del Cor de Maria, salesians—, professionals i estudiants, la bona voluntat de les quals permet de superar qualsevol dificultat o contratemps. Podem afirmar que, durant aquests primers deu anys d'activitats del Centre, són al volt dels dos-cents els voluntaris i voluntàries que hi han col·laborat.

Cal destacar l'ajut de la congregació matoronina de les monges concepcionistes, que, des de setembre de 1985, va dispensar totes les tardes la germana Eufrasina Lafuente a fi que les dediqués exclusivament al Centre d'Acolliment. Ella havia estat missionera a Guinea Equatorial i estava vocacionada per dur a terme aquesta tasca. A la seva constància i dedicació es deu el fet que el Centre d'Acolliment per a Africans hagi anat endavant. Els estrangers saben que, de 4 a 10, la hi trobaran cada dia. Ella coordina el voluntariat —que actualment són una vintena de persones— i les diferents activitats del Centre. L'any 1990, Maria Carbonell, una altra germana de la mateixa congregació va ser traslladada a Mataró per dedicar-se també al Centre d'Acolliment.

També cal deixar constància de la labor de les joves voluntàries de la Creu Roja, que tenen cura de la guarderia per als petits.

Els recursos materials

Com ja s'ha dit, el Centre d'Acolliment per a Africans ofereix gratuïtament tots els serveis enumerats, i l'església cedeix els seus locals. En un principi, l'adquisició de llibres i d'altres materials d'ús escolar es feia gràcies a donatius de persones particulars. A poc a poc han anat arribant subvencions oficials. Durant tres anys el Centre obtingué ajuts de l'Institut Espanyol d'Emigració, a Madrid. Després s'hi va afegir la Generalitat de Catalunya i, darrerament, l'Ajuntament de Mataró. Com es pot veure, hem anat del més llunyà al més proper. Per què deu ser? No hauria d'haver estat a l'inrevés?

Fos com fos, gràcies a aquestes ajudes s'han anat millorant les prestacions del Centre amb l'adquisició de mobiliari escolar per a adults: el que teníem era cedit per una escola, retirat per vell, i, essent per a ús infantil, a la majoria d'africans, adults com eren, no els cabien les cames sota la taula. També les subvencions han servit per adquirir un aparell de televisió i de vídeo i d'altres «luxes» d'ús didàctic, a més del muntatge d'una cuina per ensenyar a cuinar les dones i per escalfar la llet per a la mainada i per als nois i noies, que a l'hivern senten molt el fred. La parròquia no tenia recursos per fer-se'n càrrec, encara endeutada en la construcció de l'edifici. També cal dir que no ha mancat la contribució de persones voluntàries.

La projecció pública del Centre d'Acolliment

Tot i haver iniciat les activitats el novembre de 1984, hem de constatar que la primera vegada que vam ser mencionats en els mitjans de comunicació de masses no fou fins al 10 de setembre de 1987, i va ser, precisament, al «The New York Times», mentre que la premsa de Mataró no va fer cap referència al Centre i a les activitats i serveis que desenvolupa fins al 12 de gener de 1989!

Va ser la campanya de recollida de firmes organitzada el maig de 1989 —de la qual abans hem fet menció— que va desvetllar molta publicitat en tots els mitjans, premsa, ràdio i televisió. La campanya no es va plantejar pas per buscar publicitat, sinó que es va llançar com a reacció al fet que, per primera vegada, tres alumnes del Centre van ser retinguts per la policia quan tornaven de treballar. Es van arribar a recollir 11.000 firmes en quinze dies en solidaritat «amb els immigrants honestos i treballadors, perseguits per la seva condició d'estrangers».

El juny següent, una representació del Centre d'Acolliment per a Africans, amb els dirigents de Jama-Kafo i el president de «Justícia i Pau» vam fer lliurament al Governador Civil de Barcelona de les signatures recollides. Es va aconseguir la creació d'una comissió de treball formada per juristes en representació del col·lectiu africà i per assessors del gabinet del Govern Civil amb l'objectiu d'estudiar una digna aplicació de la tan discutida Llei d'Estrangeria. Cal dir, però, que la comissió poques vegades s'ha reunit i que, encara avui, no s'acaba de veure el fruit del seu treball.

Així fou com, degut a aquella campanya, ens vam trobar amb el fet que, sense pretendre-ho, «vam ser notícia». D'ençà de llavors, reporters de tota mena de mitjans de comunicació i estudiosos de múltiples matèries no paren de visitar-nos en cerca d'informació sobre els immigrants africans. Quina

no fou la nostra sorpresa quan el Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya ens va comunicar que, el dia 19 d'octubre següent, ens visitaria una Comissió d'Emigració del Consell d'Europa! Una vintena d'experts vingueren d'Estrasburg cercant informació sobre els corrents migratoris a la conca mediterrània.

Com es pot veure, sense ni tan sols adonar-nos-en, hem anat esdevenint experts en la matèria, i no pas perquè la nostra tasca sigui d'una qualitat especialment important sinó perquè «en el país dels cecs el borni és el rei», és a dir, no pas perquè fem molt sinó perquè no hi ha gaire gent que faci més.

Aquesta demanda creixent d'informació ens va moure a preparar, en coordina-

ció amb el delegat de missions de l'Arquebisbat de Barcelona, una visita als països d'on procedeixen la major part dels nostres amics africans. Gràcies a l'acollida dels pares escolapis al Senegal i dels pares espiritians a Gàmbia, el gener de 1990 vam traslladar-nos a aquests països. De les experiències del viatge se n'han publicat periòdicament articles al setmanari «Catalunya cristiana», i a «Foc Nou» (núm.193, maig de 1990) hi va aparèixer un extens reportatge. També se n'ha publicat un llibre, *Emigrantes... mis hermanos*, d'Ignasi Marquès, rector de la parròquia de Sant Simó i Sant Pau de Mataró, prologat per Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona encarregat de la demarcació del Barcelonès Nord i el Maresme i publicat per l'editorial Mundo Negro (Madrid, 1994).

Memòria 1993

D'entre els actes celebrats va destacar el del 16 d'abril, al qual va assistir l'arquebisbe de Barcelona i l'alcalde de Mataró. En ell va tenir lloc la presentació del llibre *Emigrantes... mis hermanas*. En el mateix acte, Burama Ndiaye, un senegalès membre del Centre d'Acolliment, va exposar testimonialment la seva biografia, amb les dificultats i les expectatives de futur al nostre país, comunes a tants immigrants estrangers. També s'hi estrenà un vídeo, *Deu anys fent amics* que, en 30 minuts, resumeix la història i l'activitat del Centre.

Però si deu anys de tasca continuada i en creixement mereixen ser celebrats, també són motiu per presentar un balanç de la feina feta i de la seva projecció. La Memòria 1993 ens la descriu amb prou claredat alhora que ens mostra una exemplificació de les actuacions dutes a terme al llarg d'un any. Per això ens ha semblat adient de transcriure-la en la seva pràctica totalitat.

Els destinataris

Al llarg dels quatre darrers anys —des de 1990, quan el Centre d'Acolliment va ser reconegut per la Generalitat de Catalunya com a associació— es facilita un carnet als estrangers que freqüenten el Centre i que estan interessats a obtenir-lo. L'any 1990 va lliurar-se el carnet d'associat a 134 estrangers; el 1991, el nombre de carnets tramitats es va estendre a 95 nous socis; el 1992, a 86 més;

El curs 1993-94 va escaure's el 10è aniversari del Centre d'Acolliment per a Africans Sant Pau de Mataró. Per Nadal, la parròquia de Sant Simó i Sant Pau va commemorar molt especialment aquesta efemèride i va projectar de celebrar la primera dècada del Centre d'Acolliment amb un significatiu programa d'actuacions durant el mes d'abril de 1994, i amb la confecció de pins i samarretes estampades al·lusives a l'aniversari.

i el 1993 a 115, cosa que representa un total de 430 associats.

Aquest carnet és la font de la senzilla estadística que a continuació presentem. Tanmateix, donat que no és imprescindible estar associat per beneficiar-se dels programes que ofereix el Centre, es pot afirmar que són moltes més —passen de

2.000— les persones que l'han freqüentat, les dades de les quals no consten.

En la seva majoria, la població estrangera que es mou a l'entorn del Centre és provinent del Magrib i d'Àfrica central, encara que també n'hi ha d'Orient i dels països balcànics. Aquest és el llistat de la seva procedència:

Nacionalitat	1990	1991	1992	1993
Marroc	42	65	42	51
Gàmbia	39	18	17	23
Mali	12	2	10	10
Senegal	8	0	5	4
Guinea Conakry	6	2	1	2
Xina	6	6	0	17
Togo	5	0	0	0
Guinea Bissau	4	0	3	0
Sierra Leona	4	0	0	0
Costa d'Ivori	2	0	0	0
Argèlia	1	0	3	0
Nigèria	1	2	0	2
Txad	1	0	0	0
Ghana	1	0	0	2
Burkina Fasso	1	0	0	0
Sudàfrica	1	0	0	0
Mauritània	0	1	0	0
Libèria	0	1	2	0
Egipte	0	0	1	0
Etiòpia	0	0	1	0
Croàcia	0	0	1	0
Txecoslovàquia	0	0	0	2
Corea	0	0	0	1
Portugal	0	0	0	1

Per raó de sexe, en referència als mateixos anys, són:

Homes	120	74	63	81
Dones	14	21	23	34
TOTAL	134	95	86	115

Serveis, programes i activitats

Llar d'infants

Cada dia, de dilluns a divendres, de 4 a 6 de la tarda, un grup de 12 a 15 infants són atesos per joves voluntàries, mentre les mares segueixen cursos en el Centre. A través de l'Hospital de Sant Jaume de Mataró se'ls assegura següentment pediàtric.

Integració escolar d'infants estrangers

Durant tot l'any es manté contacte amb un grup de 10 nens i nenes ja escolaritzats. Se'ls ajuda en vista al seu aprofitament, i se'ls ofereix reforç escolar, quan convé, a fi que no s'endarrerixin.

Alfabetització i cursos de perfeccionament per a homes estrangers

Excepció feta del mes d'agost, cada dia de 8 a 10 del vespre, uns seixanta immigrants, sobretot joves de 18 a 25 anys, en la seva majoria magribins i de l'Àfrica negra, han seguit cursos de llengua i aritmètica, en grups-classe adaptats als seus coneixements previs.

Es pren com a base la llengua castellana, encara que n'hi ha que s'apunten també a català i a anglès. Per això es disposa del curs en vídeo «Digui-digui» i del «BBC World Service Español»,

amb l'intent de fer l'aprenentatge més efectiu i amè. Per al castellà, es disposa del mètode àudio-visual «Vida y diálogos en España».

També algun alumne més avantatjat ha après mecanografia. D'altres han passat a les Escoles de Persones Adultes municipals, a fi d'obtenir el títol de Graduat Escolar, o bé per estudiar-hi informàtica.

Alfabetització i costura per a dones estrangeres

Un grup d'unes vint noies de nacionalitat marroquina, gambiana o xinesa han assistit, de 4 a 6 de la tarda, a classes de:

- Alfabetització en llengua castellana.
- Labors (costura i manualitats).
- Costura a màquina (cosir, overlock i tricotar).
- Cuina i dietètica.
- Puericultura.

Es disposa de màquina de cosir manual i elèctrica, de dos overlocks i una tricotosa i d'una màquina de fer cabdells. Homes i dones hi fan un aprenentatge que els és molt útil per poder treballar després en la indústria tèxtil, tan abundant a la comarca.

Visites a malalts hospitalitzats i a parteres

L'Hospital de Sant Jaume de Mataró atén totes les persones immigrants ma-

lalties i les dones en situació de part que el Centre els adreça. Al mateix temps, metges i infermeres de l'Hospital es fan càrrec, en el Centre mateix, dels programes d'informació, prevenció i educació sanitària enumerats en el capítol anterior.

Setmanalment es visita els estrangers ingressats a l'Hospital i a la Clínica de Mataró, a fi d'interessar-se per la seva salut i, si cal, es busca qui els faci companyia i els serveixi d'interpret davant els metges.

Assessoria jurídica dels immigrants estrangers

Durant tot l'any s'han fet gestions per a l'obtenció dels documents necessaris per a la regularització dels estrangers, a través de la Comissió Diocesana de l'arquebisbat de Barcelona. D'altres vegades s'ha acompanyat els interessats a la Delegació del Ministeri del Treball, al Govern Civil o allà on ha calgut.

Atenció religiosa

La majoria de les persones que freqüenten el Centre són de religió musulmana. El Centre els ofereix l'espai religiós que necessiten quan la mesquita els resulta insuficient. D'altra banda, el grup de cristians —en la seva majoria «manjags» de Guinea Bissau— participen en les activitats de la parròquia.

Ajuts materials

El Centre fa d'intermediari davant de

propietaris de pisos llogats a estrangers. També distribueix mobles de segona mà en bon estat i robes que fabricants o particulars ens proporcionen. Igualment, distribueix menjar, que s'obté del Banc d'Aliments de Barcelona, al qual el Centre està associat amb el núm. 068.

Informació i conscienciació sobre immigració estrangera

Membres del Centre d'Acolliment per a Africans són sovint requerits per informar sobre la immigració estrangera i la seva problemàtica, a periodistes i universitaris que treballen sobre temes que hi tenen relació. També es dona informació a alumnes d'escoles i a membres de grups interessats en el Tercer i el Quart Món. El Centre d'Acolliment, durant l'any 1993, ha fet les aportacions següents:

- 13 de març: sessió en el local del G.I.M. (Grup d'Invàlids de Mataró).
- 15 de març: sessió a la parròquia de Santa Maria de Vilafranca del Penedès.
- 26 de març: informació a periodistes de «La Vanguardia».
- 24 d'abril: sessió amb estudiants de l'Escola d'Assistents Socials.
- 15 de maig: sessió amb estudiants de BUP i COU de l'escola Meritxell.
- 21 de maig: entrevista amb la Germana Lurdes Taberner, provincial de les germanes concepcionistes.
- 31 d'agost, entrevista amb les assis-

- tents socials de Mataró, per informar-los sobre la situació sanitària de l'alumnat del Centre.
- 5 d'octubre: entrevista amb la Sra. Berta Puig, del Centre de Normalització Lingüística del Català.
  - 7 d'octubre: passi de l'àudio-visual al clergat de l'arxiprestat de Mataró.
  - 11 d'octubre: filmació, per part de Televisió de Mataró, i passi d'un programa sobre el Centre d'Acolliment.
  - 1 de desembre: conferència a la residència Sant Josep de Mataró.

Promoció cultural i esbargiment

Vet aquí el calendari de festes i d'activitats extraordinàries organitzades en el Centre d'Acolliment per a Africans durant l'any 1993:

- 5 de gener: el Centre es fa càrrec de la carrossa del rei Baltasar, a les cavalcades de Reis de Mataró i Llavanes.
- 9 de gener: conferència de Manuel Collado, missioner de la Consolata que treballa al Brasil.
- 10 de gener: visita al Museu Africà «Daniel Comboni» a Horta (Barcelona).
- 17 de gener: assemblea informativa sobre com enviar diners a Gàmbia, a través de La Caixa i del Continental Bank.
- 22 de gener: participació en l'oració per la pau a Bòsnia dirigida per Alex Masllorens, delegat episcopal d'emigració, a Sant Josep.
- 23 de gener: dinar de més de cent africans en el Centre.
- 31 de gener: pregària fúnebre per Malang.
- 19 de febrer: visita d'Alex Masllorens, delegat episcopal d'emigració, al Centre d'Acolliment.
- 20 de febrer: festa de celebració de la independència de Gàmbia.
- 23 de febrer: oració a l'inici del Ramadà.
- 25 d'abril: un grup d'africans ajuden al trasllat de malalts, amb motiu de la festa de la Germandat de l'Hospitalitat de Lurdes a Mataró.
- 24 de juny: excursió en autocar al Delta de l'Ebre i visita a la ciutat de Tarragona.
- 25 de juny: reunió del voluntariat per concretar les vacances.
- 18 de juliol: cerimònia fúnebre per Sidia Turai, pare de Site.
- 21 de juliol: sopar festiu i inici de les vacances d'estiu.
- 8 d'agost: funeral per Lamin, mort en accident.
- 4 de setembre: es porten aliments a la masia de Can Fulló, on els nens i nenes africans aniran de colònies durant una setmana.
- 15 de setembre: inici del curs 1993-94.
- 24 de setembre: visita i conferència de Mr. Njie, ambaixador de Gàmbia.
- 3 d'octubre: excursió a Montserrat i al Centre Abraham, que durant els JJOO fou local d'oració interreligiosa.
- 26 d'octubre: reunió del voluntariat

per preparar el Xè aniversari de la creació del Centre d'Acolliment.

- 17 de novembre: visita al mini-zoo de la Plaça de Cuba.
  - 21 de novembre: assemblea general de Jama-Kafo per tractar de temes d'actualitat.
  - 28 de novembre: participació en la Manifestació per la Pau a Bòsnia, a Barcelona.
  - 5 de desembre: bateig de Fàtima, filla de l'alumna Bintou.
  - 12 de desembre: bateig d'Encarnació Bonay, de família ghanesa.
  - 18 de desembre: conferència del Cònsol General del Marroc i de l'agregat per a assumptes socials.
  - 25 de desembre: dinar nadalenc d'uns cent cinquanta africans.
  - 30 de desembre: festa de Cap d'Any amb àpat de gall dindi i amb càntics.
- El concert signat amb l'Oficina per a la Prestació Social dels Objectors de Consciència, amb data de 12 de novembre de 1993, per a l'obtenció dels serveis d'un objector a partir de l'any vinent.
  - El contacte amb autoritats dels països de procedència del nostre alumnat, per tal de convocar en el Centre d'Acolliment els seus súbdits a fi de tractar d'assumptes que els concereixen com a emigrants. Els contactes més importants han estat amb Mr. Njie, ambaixador de Gàmbia a París, el qual, el 24 de setembre, va reunir uns dos-cents gambians; i amb el cònsol general del Marroc a Barcelona, el qual, el 18 de desembre, acompanyat per l'agregat per a assumptes socials del Consolat, va parlar a uns tres-cents marroquins.
  - La relació amb la Fundació Serveis de Cultura Popular, que s'ha interessat per la nostra activitat i ha considerat oportú d'assessorar-la i subvencionar-la parcialment.

Assoliments importants

D'aquest any 1993, cal destacar com a novetats:

Com veiem el futur de la immigració estrangera al país

Les persones que col·laborem en el Centre d'Acolliment per a Africans Sant Pau de Mataró sempre hem cregut en el treball de formiga. Si ens haguéssim plantejat l'estudi d'un tema tan complex —com fan tants d'altres— encara hi seríem i no hauríem fet gran cosa per millorar, ara i aquí, la situació d'aquestes persones necessitades. Per això no ens agraden les preguntes a les quals tan afeccionats són els periodistes, tals com

«hi ha racisme?», «s'aconsegueix la integració dels estrangers?», etc. Unes preguntes massa pretensioses, per absolutes. Nosaltres, amb el nostre treball i sense definicions grandiloqüents, intentem simplement millorar una mica les vides d'unes persones vingudes de fora del nostre país, que viuen al nostre entorn.

El dia 28 d'octubre de 1989 va ser enterrat al cementiri de Mataró, segons el ritu musulmà, el jove Saidou Jawo, que havia mort d'accident de moto. Era el primer africà enterrat entre nosaltres, en aquesta terra. Ara ja en són més.

Ha començat una nova època. Abans, els africans venien al nostre país per treballar, tornaven al seu país per casar-se i revenien a establir-s'hi com a família i a tenir-hi fills. Després, esgotada la seva edat laboral, tornaven definitivament al seu país per al retir i per morir-hi i ser enterrats en la terra nadiua.

Això està canviant: van néixer al seu país, però n'emigren, vénen, treballen, es casen, viuen i moren aquí. I els seus fills ja són nascuts aquí i aquí viuen i aquí deixaran descendència i aquí moriran i seran enterrats. Aquest canvi en la conducta en relació a esdeveniments tan vitals, ara realitzats en la nostra terra, són com sediments successius que els van arrelant cada vegada més entre nosaltres, en aquest país que va essent també d'ells, perquè hi tenen els seus morts; la voluntat de retorn resta tan sols com un mite.

És amb la voluntat que aquest procés es faci pacíficament, que una colla de persones col·laborem en les activitats del Centre d'Acolliment per a Africans Sant Pau de Mataró i hi donem suport. Ja fa més de deu anys que ens esforcem

per fer vives aquelles paraules de Jesús: «Veni, beneïts del meu Pare, perquè era estranger i em vaucollir, tenia fam i em donàreu menjar, tenia set i em donàreu beure...» (Mateu, 25, 35).

ÍNDIX

• LA HISTÒRIA DEL CENTRE	
D'ACOLLIMENT I EL SEU CONTEXT	5
Mataró, una ciutat receptora d'immigrants	5
Les causes de l'emigració africana.....	6
Els sectors de treball que atreuen més immigració	6
La parròquia de Sant Simó i Sant Pau.....	6
El Centre d'Acolliment per a Africans Sant Pau.....	7
• LA TASCA DEL CENTRE	
D'ACOLLIMENT	9
Serveis que ofereix i actuacions que realitza	9
La col·laboració del voluntariat	12
Els recursos materials	13
• LA PROJECCIÓ PÚBLICA DEL CENTRE	
D'ACOLLIMENT	15
• MEMÒRIA 1993	17
Els destinataris	17
Serveis, programes i activitats	19
Assoliments important	22
• COM VEIEM EL FUTUR DE LA IMMIGRACIÓ ESTRANGERA AL PAÍS	23

TÍTOLS PUBLICATS

- 1. TRAJECTE LABOR** és una cooperativa d'educadors especialitzats que pretén la reestructuració de la personalitat dels joves, a través de la convivència i la participació social.
- 2. CENTRE DE FORMACIÓ I PREVENCIÓ DE MATARÓ** actua en el camp de la prevenció i la reinserció social de joves inadaptats. Opta per acollir activament la demanda concreta de cada noi i noia que s'hi adrecen.
- 3. MOVI D'A, Moviment d'Aturats** del barri de La Mina, de Sant Adrià de Besòs, és una associació que té per objectiu l'ocupació juvenil. Pretén, la integració dels joves al món laboral i a la societat on viuen.
- 4. LA VOLA** és una entitat que treballa en el camp de l'educació ambiental. Pretén que la societat, i en especial l'escola, participi activament en la solució dels problemes del medi ambient.
- 5. FUSTALL** és una associació que treballa en la formació i en la inserció social de nois amb problemes de fracàs escolar, en atur, propers al món de la delinqüència i la drogodependència.
- 6. MOVIBAIX** és un moviment educatiu en el temps lliure infantil i juvenil del Baix Llobregat. Ofereix serveis als centres d'esplai i als ajuntaments de la comarca amb un caràcter de servei públic.
- 7. EDUCACIÓ D'ADULTS A LA PERONA.** Una experiència compromesa en la transformació de les deplorables condicions de vida de la comunitat gitana de La Perona, un barri de barraques desaparegut a Barcelona.
- 8. AULA-TALLER CRUÏLLA** és un servei que s'adreça a nois i noies dels barris barcelonins de Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona, que han deixat l'escola i no treballen.
- 9. CEPA** (Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius). Associació ecologista, científica i independent, que es proposa dotar d'una cobertura tècnica els grups de base i els moviments populars que es proposen promoure la defensa del medi i de la qualitat de vida.
- 10. ESCOLA D'ADULTS LA VERNEDA—SANT MARTÍ** és un centre educatiu amb un projecte pedagògic i social definit: públic, pluralista i participatiu, integrat en el barri. Actua en la línia del que s'anomena desenvolupament comunitari.
- 11. CASAL DELS INFANTS DEL RAVAL** és un servei que té com a objectiu proporcionar als nens i nenes del barri del Raval de Barcelona l'esbarjo, l'educació i d'altres condicions de vida de què estan mancats però als quals tenen dret.
- 12. EXPERIÈNCIES D'ALFABETITZACIÓ.** Tres col·lectius d'alfabetització —d'Osona, Castelldefels i La Mina— posen en comú les seves experiències i hi reflexionen conjuntament.
- 13. CLUB INFANTIL JUVENIL BELLVITGE** és una entitat pionera en l'educació en el lleure en el nostre país que presta un servei a la societat, des del barri de Bellvitge a través de l'educació en l'esplai i el temps lliure.
- 14. TALLER ELS TRES TURONS** és una associació del barri del Carmel de Barcelona que treballa per la rehabilitació i reinserció laboral i comunitària de persones amb trastorns psíquics.
- 15. TRINIJOVE.** Una experiència de desenvolupament local a través de la promoció ocupacional, la inserció laboral, la informació i el lleure creatiu.

- 16. L'ESCOLA DEL BAIX** és una escola de formació de monitors i un centre d'investigació i documentació sobre l'educació en el lleure infantil i juvenil, a la marca del Baix Llobregat.
- 17. CP'AC.** Centre de Promoció i Gestió d'Iniciatives d'Autoocupació Juvenil de Catalunya. És un equip de joves professionals dedicats a l'assessorament en la creació de petites empreses i a la formació d'emprenedors.
- 18. ESCOLA DE L'ESPLAI.** Ofereix cursos d'animació socio-cultural i d'educació en el lleure, social i ambiental, contemplant alhora les dimensions humana i transcendent.
- 19. CASAL INFANTIL I JUVENIL DE MARIANAO.** Des que, l'any 1985, el moviment de joves del barri de Marianao (Sant Boi de Llobregat) va ocupar un edifici il·legal a tall de *squatters*, fins avui, el CIJM ha desplegat una intensa activitat social.
- 20. UN MODEL D'ESCOLA DINTRE DE LA PRESÓ.** L'experiència de cinc anys de treball docent a l'escola de la presó de dones «Concepció Arenal» i a la presó d'homes «Salvador Dalí», una tasca educativa ben poc coneguda i en un context marcat per una dura problemàtica social.
- 21. CASAL DE CULTURA DE SANTA COLOMA DE GRAMENET.** L'any 1976 un grup de persones sensibilitzades del barri de Santa Rosa, va organitzar-se per impulsar un moviment de cultura popular compromès en la transformació de la societat des de la base.
- 22. EL SERVEI COLÒNIES DE VANCANES** és una entitat amb més de 25 anys d'història, amb vocació envers els infants, l'educació i la cultura. Actualment ofereix serveis de suport i d'infraestructura, fonamentalment cases de colònies.
- 23. ESCOLA D'ADULTS CONCÒRDIA.** L'any 1975 sorgiren arreu de Catalunya diferents nuclis d'escoles d'adults lligades a moviments populars i d'ensenyants: un d'ells era el de Sabadell. Els curs 1989-90 diverses escoles s'unificaren en el Centre d'Adults Concòrdia.
- 24. ÀREA CULTURAL ORIOL.** En el barri del Riu Nord, a Santa Coloma de Gramenet, un grup de persones desplega, des de l'any 1980, una tasca social, cultural i humanista adreçada des dels infants i jovent a la tercera edat.
- 25. MOVIMENT DE CENTRES D'ESPLAI CRISTIANS.** Una realitat eclesial que ve caracteritzada pel fet de proposar un projecte educatiu en el temps lliure a través d'una institució educativa com és el centre d'esplai.
- 26. EL SAFAREIG. GRUP DE DONES FEMINISTES DE CERCANYOLA.** És un grup plural, amb dones de diferents orígens i concepcions. El fet d'ésser un grup «de poble» possibilita d'incidir en la realitat del municipi i de participar activament en la creació de serveis i activitats per a les dones.
- 27. FORMACIÓ PROFESSIONAL I PRÀCTIQUES A L'EMPRESA A CATALUNYA.** La reactivació econòmica a partir de la primera meitat dels anys vuitanta va fer emergir un nou model de transició al treball, que valora la formació de base i les capacitats de polivalència i d'iniciativa.
- 28. ESCOLA D'ACCIÓ ESPECIAL F. GARCÍA LORCA.** L'experiència va començar el curs 1980-81, al barri de Sant Roc, a Badalona. Va sorgir per acollir els nens i nenes —principalment de famílies gitanes— que, a causa de la seva marginació, no havien estat escolaritzats.

- 29. MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA.** Engloba un total de 11.000 nois i noies d'uns 150 agrupaments, pertany a l'Escoltisme i Guiatge Catòlic i segueix els principis i el mètode fundat per Lord Baden-Powell, adequat a l'actualitat i adaptat a la realitat social i nacional de Catalunya.
- 30. FUNDACIÓ SANT PERE CLAVER.** Des de la seva creació l'any 1987, la seva tasca assistencial envers les persones desvalgudes s'ha desplegat de forma sorprenent: el Grup **Menjadors d'Infants**, el Centre Obert **Arrels**, el Servei d'Acollida **Els Quatre Vents**.
- 31. COL-LECTIU DE CULTURA POPULAR DE SANT VICENÇ DELS HORTS.** Sorgeix l'any 1982 d'un grup de professionals de l'ensenyament, animadors de grups de joves i gent amb inquietuds envers el món juvenil.
- 32. CAN ENSENYA S.A.L.** És el resultat d'un procés iniciat l'any 1977 a Nou Barris (Barcelona) per una Cooperativa-Taller que treballava amb criteris terapèutics en un col·lectiu de minusvàlids.
- 33. CENTRE ESCLAT—BELLVITGE.** El 1978, del col·legi Enric d'Ossó de Bellvitge sorgeix la iniciativa de crear un Centre d'Esplai. Després, es crea l'Aula Taller, una resposta concreta als nois i noies de 14-16 anys que el sistema educatiu ha deixat al marge.
- 34. CASAL L'AMIC DE CAMPCLAR.** Campclar és un dels barris taragonins amb problemàtiques socials més greus. Des de 1983, un grup de joves inicia una tasca educativa que desemboca, l'any 1988, en la creació del Casal l'Amic.
- 35. PROGRAMA SOCIAL DEL COL·LEGI SANT IGNASI.** Es basa en el voluntariat social i la sensibilització envers la marginació. Des de l'escola es pretén que l'alumnat realitzi un procés de conscientització que porti a un compromís de vida al servei dels altres i en favor de la justícia.
- 36. ADSIS (Associació de Serveis d'Iniciativa Social).** És una entitat que promou i realitza serveis i activitats de caire social. D'entre els seus projectes hi ha els Tallers d'Iniciació Professional, el Centre Obert «Paraula» i Xarvol, xarxa de voluntariat.
- 37. GRANJA-ESCOLA SINAI.** Un projecte per a joves que no poden integrar-se ni a Formació Professional ni al món laboral. És una granja-bar de ciutat, amb obrador i forn de pastisseria, cafeteria, barra, taules... i clients que hi van a esmorzar o berenar. «Per a adolescents que l'escola no entén: una escola diferent».
- 38. COL·LECTIU RONDA.** Despatx d'advocats creat l'any 1972 per defensar els drets dels obrers, les classes populars i els repressaliats per la dictadura. Actualment segueixen en la tasca sobre les bases ideològiques d'unitat, independència, democràcia de base i anticapitalisme, des d'un model autogestionari: així de clar.
- 39. LA SAMBA KUBALLY** és l'Escola Africana d'Adults de Santa Coloma de Farners. Neix del col·lectiu local de l'Associació d'Africans de les comarques gironines i, enmig de rebuigs, enfrontaments i mostres de xenofòbia i del buit institucional, rep premis i reconeixements, alguns d'abast internacional. Continua compromesa en la recerca d'un model d'intervenció en matèria de formació de treballadors estrangers extracomunitaris.

Subscripcions i comandes:

Fundació Serveis de Cultura Popular.

Provença, 324, 3^è

08037 Barcelona. Tel. 458 30 04

En preparació

Ateneu Popular de Sant Roc •

SETEM •

**EL CENTRE D'ACOLLIMENT PER A AFRICANS
SANT PAU DE MATARÓ**

neix l'any 1983 a partir d'una interpel·lació que es fa la comunitat parroquial: què podem fer en favor dels africans que viuen a la zona? La resposta és un conjunt d'activitats i serveis de tot ordre (socials, educatius, culturals, religiosos) oferts amb l'ajut d'un voluntariat nombrós i compromès amb els «negres del Maresme» ●

Aquesta publicació ha estat realitzada amb paper ecològic.

SERVEIS DE CULTURA
POPULAR
fundació cultural

